

запад и през селата Каменна Рикса и Превала влязла в с. Мартиново, родното място на Коста войвода. След напускането на селото четата минала покрай Чипровци, покачила се на билото на Балкана в м. Трите чуки и се прехвърлила на другата, югозападна страна на Стара планина в Пиротския район. Оттук Коста войвода, все още като предводител, я повел в югоизточна посока. Преминала покрай селата Дойкинци, Славиня, Сенокос в Царибродския район, четата се добрала до Петроханския проход близо до с. Гинци, Годечко, на пътя от София за Берковица. Спряла в с. Дупни връх /дн. с. Миланово/ - над Искърското дефиле, към гара Елисейна. Тук част от четниците начело с Коста войвода, родени в западните български райони, отказали да продължат на изток, навътре в България, в непознати за тях области. След оживени спорове четниците, които не били съгласни да продължават на изток, напуснали другарите си, отделили се от тях. Коста войвода обаче останал с четата. Узнали за нея, турски потери я прогонили от с. Дупни връх и тя се върнала в Берковско. Известно време обикаляла Кутловишкия /дн. Монтански/ район, както и Пиротският. Поради продължилите упорити турски преследвания четата била принудена наново да се укрие в Стара планина и да достигне и премине р. Искър. Някъде там четата попаднала на турска засада и един четник бил убит. Тогава четниците бламирали войводата си Коста и избрали за свой предводител Панайот Хитов. Но пак не се съгласили да се движат на изток от р. Искър.

Поел вече четата, макар и с намален състав, Панайот Хитов я водил през цялото лято на 1864 г. и обиколил с нея значителна територия, обхващаща Белоградчишко, Пиротско, Софийско и Видинско. Тя се сражавала на много места с турските потери. След няколкомесечно движение през есента на 1864 г., през Връшка чука в Стара планина четвъртата чета на Панайот Хитов се върнала в Сърбия и в гр. Зайчар била разпусната.⁷

ПЕТАТА ЧЕТА на войводата била организирана през 1867 г. и е много известна в българската история. Панайот Хитов я повел към края на април същата година. Тази чета, както и четите на Филип Тотю и на други български войводи, била събрана по препоръка на Георги Раковски. Тя преминала Дунава и слязла на българския бряг на 28 април 1867 г. близо до Тутракан. Тук войводата водел 30 души. Числото им се удвоило в Сливенския балкан след присъединяването, както било предварително планирано, на Тулчанската чета "Златна надежда". Друга група от 5 човека дошла при войводата от Варна, водена от Тодор Харбоолу, стар хайдутин от Сливен. Трета група от 12 души от Сливен, Котел и от други селища също застанала под знамето на войводата. След дебаркирането си до Тутракан четата прекосила Делиормана, минала покрай Омуртаг, Котел, Жеравна и на 16 май 1867 г. се спряла в м. Кьошка над Сливен, но не останала задълго тук, а започнала да се движи из Сливенския балкан до 21 юни 1867 г. На отбелязаната дата се разделила на две. Подвойводата Жельо Хр. Чернев със 17 четника продължил да обикаля тукашните балкани, а другите четници, т.е. мнозинството, Хитов повел към Сърбия. Вървели